

DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
TEFTİŞ KURULU TÜZÜĞÜ (*)

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi : 20.8.1993 No: 93/4772
Dayandığı Kanununun Tarihi : 22.6.1965 No: 633

BİRİNCİ BÖLÜM
Kapsam, Tanımlar ve Kuruluş

Kapsam

Madde 1- Bu Tüzük Diyanet İşleri Başkanlığı Teftiş Kurulunun kuruluş ve görevleriyle Teftiş Kurulu Başkanı ve müfettişlerin atanmaları, görev, yetki ve sorumlulukları, denetlenenlerin yükümlülüklerini, Teftiş Kuruluyula müfettişlerin çalışma usul ve esaslarını kapsar.

Deyimler

Madde 2- Bu Tüzükte geçen;

Başkanlık : Diyanet İşleri Başkanlığı,
Başkan : Diyanet İşleri Başkanı,
Kurul : Diyanet İşleri Başkanlığı Teftiş Kurulu,
Kurul Başkanı : Diyanet İşleri Başkanlığı Teftiş Kurulu Başkanı,
Müfettiş : Kurul Başkanı, başmüfettiş ve müfettiş,
Müfettiş Yardımcısı :Bağımsız olarak denetim ve soruşturma yapmaya yetkili veya yetkisiz müfettiş yardımcıları,
anlamında kullanılmıştır.

Kuruluş ve Bağlılık

Madde 3- Kurul, Kurul Başkanıyla, başmüfettiş, müfettiş ve müfettiş yardımcılarından oluşur. Kurul doğrudan Başkana bağlıdır.

Kurulun yazı, hesap, arşiv ve benzeri büro işleri Kurul Başkanlığına bağlı Şube Müdürlüğü tarafından yürütülür.

Görev Merkezi

Madde 4- Kurulun görev merkezi Ankara'dır. Gerektiğinde Kurul Başkanının önerisi ve Başkanın onayıyla Ankara dışında da görev merkezleri ve bunlara bağlı bürolar kurulabilir.

İKİNCİ BÖLÜM
Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Kurulun Görevleri

Madde 5- Teftiş Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Başkanlık teşkilatının teftiş hizmetlerinin etkili ve verimli şekilde yürütülmesi için gerekli önlemleri almak, Başkanlığın her türlü faaliyet ve işlemleriyle ilgili inceleme, araştırma, soruşturma ve teftiş işlerini yürütmek,

(*) 11 Eylül 1993 tarih ve 21695 sayılı R.G.

- b) Dini konulu derneklerde denetim, inceleme ve soruşturma yapmak,
- c) Başkanlığın amaçlarının daha iyi gerçekleştirilmesi ve çalışmaların mevzuata uygunluğunun sağlanması için gerekli raporları hazırlayıp Başkana sunmak,
- d) Başkan tarafından verilecek diğer görevleri yapmak.

Kurul Başkanının Görev ve Yetkileri

Madde 6- Kurul Başkanının görev ve yetkileri aşağıda gösterilmiştir:

- a) Kurulu yönetmek, çalışmalarını düzenlemek ve denetlemek,
- b) Gerektiğinde müfettiş sıfatıyla teftiş, inceleme ve soruşturma yapmak,
- c) Müfettişlerden gelen raporları incelemek, eksikliklerinin giderilmesini sağlamak ve ilgili mercilere göndermek, ilgililerce alınacak önlemler ve yapılacak işlemler hakkında önerilerde bulunmak,
- d) Kurul Başkanlığına intikal eden teftiş, inceleme ve soruşturma ile ilgili evrakı inceleyip denetlemek, gereğini yapmak veya yaptırmak,
- e) Müfettiş yardımcılarının işe alınmalarını ve staj döneminde yetişmelerini sağlayıcı önlemler almak,
- f) Yıllık teftiş ve çalışma programları hazırlamak ve Başkanın onayından sonra uygulanmalarını sağlamak,
- g) Mevzuatın müfettişler arasında değişik yorumlanması halinde uygulamada birliğin sağlanması için gerekli önlemleri almak,
- h) Kurulun çalışması, Başkanlığın genel durumu ve mevzuatın uygulanması konularında genel durum raporları düzenlemek ve Başkana sunmak,
- i) Müfettiş ve müfettiş yardımcılarının atanma ve yükselmeleri için öneride bulunmak,
- j) Başkan tarafından verilecek diğer görevleri yapmak.

Başkana Yardım

Madde 7- Kurul Başkanına yardımcı olmak üzere yeter sayıda müfettiş Kurul Başkanının önerisi ve Başkanın onayıyla görevlendirilebilir.

Kurul Başkanına Vekalet

Madde 8- Kurul Başkanının geçici olarak görevden ayrılması halinde Kurul Başkanlığına atanma koşullarını taşıyan müfettişlerden birine vekalet görevi verilir.

Müfettişlerin Görev ve Yetkileri

Madde 9- Müfettişlerin görev ve yetkileri aşağıda gösterilmiştir:

- a) Başkanlık mevzuatı ve diğer mevzuat hükümleri dairesinde Başkanlık teşkilatıyla yetki ve görev alanındaki kurum ve kuruluşlarda her

türlü teftiş, inceleme ve soruşturma yapmak,

b) Teftiş ve inceleme sırasında öğrenmiş oldukları ve görev emrinin dışında kalan yolsuzluklar için sorumluları hakkında, tabi oldukları soruşturma usulüne uygun olarak gecikmeden soruşturmaya başlamak ve durumu derhal Kurul Başkanına bildirmek,

c) Soruşturma sırasında diğer kuruluş memurlarının suçla ilişkisi bulunduğunun tesbiti halinde, durumu il memurları için valiliğe, diğerleri için de ilgili kuruluşa iletilmek üzere Başkanlığa bildirmek,

d) Mevzuatın uygulanmasından doğan sonuçlar üzerinde inceleme yaparak, görülecek yanlışlık ve eksikliklerin giderilmesi ve düzeltilmesi yollarını araştırmak ve işlerin istenen düzeyde yürütülmesini sağlamak için alınması gereken önlemleri ve düşüncelerini raporla Kurul Başkanlığına bildirmek,

e) Teftiş sırasında görevlilerin yeterliliklerini, çalışmalarını ve davranışlarını değerlendirmek, başarılarını artırmak için rehberlik yapmak ve tavsiyelerde bulunmak,

f) Teftişte buldukları il veya ilçelerdeki Başkanlık mensuplarının birbirleriyle ve halkla ilişkileri konularında inceleme yapmak, bu konulardaki düşünce ve önerilerini raporlarında belirtmek,

g) Başkan veya Kurul Başkanı tarafından verilecek diğer görevleri yapmak.

Müfettişler, görevleri sırasında, teftişe tabi kişi, kurum ve kuruluşlardaki her türlü evrak, belge ve eşyayı, para ve kıymetli evrakı gerektiğinde istemeye, açmaya, incelemeye, örneklerini veya onaylı örneğini yerine koymak kaydıyla asıllarını almaya yetkilidirler.

Müfettişlerin Uyacakları Hususlar

Madde 10- Müfettişler, mesleğin ve sıfatlarının gerektirdiği saygınlığı ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunamazlar.

Ayrıca;

a) İcraya karışamazlar,

b) İnceledikleri belge ve defterlerde, işlemlerin denetlendiğini gösterir tarih ve imza dışında açıklama ve düzeltme yapamazlar,

c) Teftiş, inceleme, araştırma ve soruşturma için gidecekleri yerleri, yapacakları işleri ve öğrendikleri sırları açıklayamazlar,

d) Teftiş, inceleme, araştırma ve soruşturmaya görevli buldukları sırada bu işlerle ilgili kimselere konuk olamazlar. Doğrudan veya dolaylı olarak soruşturmaya ilgili olanların hizmet ve ikramlarını kabul edemezler, bunlarla alış veriş yapamazlar, borç alıp veremezler.

Beşeri ve sosyal ilişkilerin gerektirdiği hususlar bu yasakların dışındadır.

Teftiş Edilenlerin Yüklümlükleri ve Sorumlulukları

Madde 11- Başkanlık teşkilatıyla Kurulun denetimi altındaki kuruluşlarda görevli bulunanlar, istendiğinde gizli de olsa bütün belge, dosya ve defterleri, para ve para hükmündeki evrak ve senetleri müfettişlere vermek, inceleme ve saymalarını kolaylaştırmak zorundadırlar.

Teftiş edilenler, müfettişlerin yazılı ve sözlü sorularını da geciktirmeden yanıtlamakla yükümlüdürler.

Teftiş, araştırma, inceleme ve soruştırma yapılan birim ve kuruluşların yöneticileri, hizmetin gereği gibi yürütülebilmesi için müfettişlere, görevleri süresince uygun bir yer sağlamak ve diğer önlemleri almak zorundadırlar.

Teftişe tabi birim veya kuruluşlarda bir teftiş defteri ve dosyası tutulur. Bunların biçimi, izlenmesi ve saklanmalarına ilişkin yöntem ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Teftişe başlanılan birim görevlilerine daha önce verilmiş izinlerin kullanılması, hastalık ve benzeri zorunlu nedenler dişında, müfettişin istemi üzerine teftiş sonuna kadar ertelenebilir. İznini kullanmaya başlamış olanlar, zorunluluk bulunmadıkça geri çağrılmazlar.

Teftiş Kurulu şube Müdürlüğü

Madde 12- şube Müdürlüğü, Kurul Başkanına bağlı olarak şube Müdürü ve yeterli sayıda personelden oluşur.

Kurulda ve şubede görevli olanların haberleşme, yazışma ve özlük işleriyle yazı, kağıt, dosya, hesap, demirbaş, ayniyat, arşiv ve diğer İdari İşler şube Müdürlüğü tarafından yürütülür. İşlerin süratli, düzenli ve gizlilik içinde yürütülmesinden şube Müdürü Kurul Başkanına karşı sorumludur.

Raporlar ve yazışmalar Kurul Başkanının izni olmadan kimseye gösterilemez, verilemez ve açıklanamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Atama, Yetiştirilme ve Diğer Özlük İşleri

Başkanlık Müfettişliğine Giriş

Madde 13- Başkanlık müfettişliğine, müfettiş yardımcılığından girilir.

(Mülga ikinci fıkra: 20/ 7/2001 tarih ve 24468 sayılı Resmi Gazete)

Müfettiş Yardımcılığı Sınavına Katılabilmek İçin Aranan Koşullar

Madde 14- Müfettiş yardımcılığı sınavına katılabilmek için;

a) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda yazılı genel koşulları taşımak,

b) Sınavın açıldığı yılın Ocak ayının birinci gününde 35 yaşını doldurmamış bulunmak,

c) Askerlik hizmetini yapmış olmak,

d) **(Değişik: 20/7/2001 tarihli ve 24468 sayılı Resmi Gazete)** Din eğitimi ve öğretimi yapan en az dört yıllık fakülte veya yüksek okullar ile hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadi ve idari bilimler fakültelerinden birini bitirmiş olmak,

e) **(Değişik: 20/7/2001 tarihli ve 24468 sayılı Resmi Gazete)** (d) bendinde öngörülenlerden din eğitimi ve öğretimini yapanlar için bu öğrenimden sonra 5 yıl Başkanlık teşkilatında çalışmış olmak ve sınav tarihinde bu teşkilatta görevli bulunmak,

f) **(Değişik: 20/ 7/2001 tarih ve 24468 sayılı Resmi Gazete)** Sağlık durumu her türlü iklim şartlarında müfettişlik yapmaya elverişli olmak,

g) Yapılacak inceleme sonunda, sicil ve karakteri bakımından müfettişliğe alınmasına engel hali bulunmamak,

h) Taksirli suçlar hariç hürriyeti bağlayıcı bir ceza ile hükümlü olmamak ve bir disiplin cezası almamış olmak,

Gerekir. Müfettiş yardımcılığı sınavında iki kez başarısız olanlar bir daha sınava giremezler.

(Ek fıkra: 20/ 7/2001 tarih ve 24468 sayılı Resmi Gazete) Hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadi ve idari bilimler fakültelerinden mezun olanlar arasından alınacak müfettiş yardımcısı sayısı Başkanlıkça ihtiyaca göre belirlenir.

Sınav Kurulu

Madde 15- Müfettiş yardımcılığı giriş sınavıyla müfettişlik yeterlik sınavını yapacak kurul, Başkanın onayıyla Teftiş Kurulu Başkanının başkanlığında Din İşleri Yüksek Kurulundan bir üye, bir hukuk müşaviri ve iki başmüfettişin katılımıyla beş kişiden oluşur. Ayrıca aynı esaslara göre birer yedek üye belirlenir.

Müfettiş Yardımcılığı Sınavı

Madde 16- Müfettiş yardımcılığı sınavı önce yazılı, sonra sözlü olarak yapılır. Yazılı sınavı kazanamayanlar sözlü sınava alınmazlar. Sınavlarla ilgili diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Sınavların Değerlendirilmesi ve Atanma

Madde 17- Sözlü ve yazılı sınavlarda, sınav kurulu üyelerinin verdikleri puanların ortalaması alınarak başarı notu tespit edilir. Yazılı ve sözlü sınavlarda başarı notu, her sınav için 100 üzerinden 70 puandır.

Müfettiş yardımcılığına atanmalar başarı sırasına göre yapılır. Eşitlik halinde yazılı sınavdaki başarı derecesine, bunun da eşitliği halinde kamu hizmeti süresi fazla olana, öncelik verilir. Atanamayanlar için, sınav sonuçları kazanılmış hak sayılmaz.

Müfettiş Yardımcılarının Yetiştirilmesi

Madde 18- Müfettiş yardımcıları, üç yıl süreyle yönetmelikle düzenlenen yöntem ve esaslara göre yetiştirilirler. Bu süre sonunda yeterlik sınavına tabi tutulurlar.

Yeterlik Sınavından Önce Kuruldan Çıkarılma

Madde 19- Müfettiş yardımcılığı döneminde sicillerine göre müfettişlikte başarı gösteremeyeceği anlaşılanlarla, müfettişlik göreviyle bağdaşmayacak tutum ve davranışları saptananlar, yeterlik sınavı beklenilmeksizin, Başkanlıkta durumlarına uygun kadrolardan birine atanırlar.

Yeterlik Sınavlarının Değerlendirilmesi ve Atanma

Madde 20- Müfettişlik yeterlik sınavları yazılı ve sözlü olarak yapılır. Bu sınavlarda sınav kurulu üyelerinin verdikleri puanlarla müfettiş yardımcısının bağımsız olarak düzenlediği raporların değerlendirilmesi sonucunda verdikleri puanların ortalaması alınarak başarı notu belirlenir. Başarı notu yazılı ve sözlü sınavlar ve raporlar için 100 üzerinden 70 puandır. Sınavlarla ilgili diğer hususlar yönetmelikte gösterilir.

Yeterlik sınavlarında başarılı olanlar müfettişlik kadrolarına atanırlar. Sınavlarda başarılı olamayanlarla özürsüz olarak sınava girmeyenler Başkanlık teşkilatında durumlarına uygun kadrolardan birine naklen atanırlar.

Başmüfettişliğe Yükselme ve Kıdem

Madde 21- Başmüfettişliğe yükselmede esas, kıdem ve başarıdır.

Müfettişlerin kıdemleri Teftiş Kuruluna girişteki önceliğe ve kuruldaki hizmet sürelerine göre saptanır.

Müfettişlikten başmüfettişliğe atanabilmek için en az üç yıl fiilen müfettişlik yapmış olmak gerekir.

Kurul Başkanlığına Atanma

Madde 22- Kurul Başkanlığına, kurulda en az yedi yıl müfettişlik yapmış ve bu sürenin en az üç yılını başmüfettişlikte geçirmiş olanlar arasından atama yapılır.

Müfettişliğe Yeniden Atanma

Madde 23- Kuruldan ayrılan müfettişler başvurmaları halinde, gerekli nitelikleri kaybetmemiş olmaları koşuluyla yeniden müfettişliğe atanabilirler.

Müfettişlerin Hizmetiçi Eğitimleri

Madde 24- Müfettişler, mesleki yeteneklerinin artırılması amacıyla, hizmetiçi eğitime tabi tutulabilirler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kurulun Çalışma Esas ve Usulleri

Yıllık Çalışma Programı

Madde 25- Teftiş Kurulunun çalışmaları, Kurul Başkanlığınca hazırlanan ve Başkan tarafından onaylanan yıllık çalışma programına göre yürütülür.

Görevlendirme

Madde 26- Müfettişler görev emirlerini Kurul Başkanından alırlar.

Müfettişler, Başkan ve Kurul Başkanı dışında hiçbir makam ve merciden emir alamazlar.

Birlikte Çalışma

Madde 27- Teftiş, inceleme ve soruşturma işleri gerektiğinde gruplar halinde yürütülebilir. Bu durumda müfettişlerden en kıdemlisi, grubun başkanı olarak işleri düzenler ve yürütür.

Görevden Uzaklaştırma

Madde 28- Müfettişler, kanunlara göre haklarında görevden uzaklaştırma hükümlerinin uygulanabileceği kişileri, geçici bir önlem niteliğinde olmak ve gerekçesini açıkça ortaya koymak koşuluyla, durumu bir tutanakla tespit ederek teftiş, inceleme ve soruşturmanın her aşamasında, aşağıdaki durumlarda görevden uzaklaştırabilirler;

a) Teftiş, inceleme ve soruşturmayı güçleştirecek, engelleyecek ve yanlış yollara sürükleyecek davranışlarda bulunmak,

b) 19/4/1990 günlü ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununun 17 nci maddesine giren eylemlerde bulunmak,

c) Evrakta sahtecilik ve kayıtlarda tahrifat yapmak,

d) Görev başında kalması kamu hizmetleri yönünden sakıncalı olmak.

Görevden uzaklaştırma işlemi, müfettiş tarafından gerekçesiyle birlikte görevden uzaklaştırılana, amirine, mülki amire, Kurul Başkanlığına ve aylığının ödendiği birime hemen bildirilir.

Soruşturma sonucunda, disiplin yönünden meslekten veya memurluktan çıkartılmasının veya cezai bir işlem uygulanmasının gerekmediği anlaşılan görevliler hakkında, görevden uzaklaştırma önleminin kaldırılması müfettişlerce beklenilmeksizin Kurul Başkanlığına bildirilir. Bu bildirim üzerine ilgililer, atamaya yetkili amirlerce derhal görevlerine başlatılırlar.

İşlerin Devri

Madde 29- Müfettişler, başladıkları işleri ara vermeden yapıp bitirmek zorundadırlar. İşlerin devredilmesi, Başkan veya Kurul Başkanının emrine bağlıdır.

Yazışma Usulü

Madde 30- Müfettişler görevleriyle ilgili konularda resmi ve özel bütün kuruluşlar ve kişilerle doğrudan yazışma yapabilirler. Ancak Başbakanlık ve bakanlıkların merkez ve yurt dışı birimleriyle yazışmalarını Başkanlık aracılığıyla yaparlar.

Yurt Dışına Gönderilme

Madde 31- Müfettişler Başkanlığı ilgilendiren konularda inceleme ve araştırmalar yapmak ve mesleki bilgilerini artırmak için yurt dışına gönderilebilirler.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Raporlar

Rapor Çeşitleri

Madde 32- Müfettişler, çalışmalarını sonunda işin özelliğine göre;

- a) Genel teftiş raporu,
- b) Cevaplı rapor,
- c) Personel denetleme raporu,
- d) Fezleke,
- e) Soruşturma raporu,
- f) İnceleme raporu,

düzenlerler.

Genel Teftiş Raporu

Madde 33- Genel teftiş raporu, genel teftiş yapılan yerlerde Başkanlıkça yürütülen hizmetlerin genel durumu, tespit edilen yetersizlik ve aksaklıkların sebepleri, bunların giderilmesi için alınacak kanuni ve idari önlemlere ilişkin görüş ve önerilerin yer aldığı rapordur.

Cevaplı Rapor

Madde 34- Cevaplı rapor, genel teftişlerde noksan veya hatalı bulunan ve ilgili birimlerce düzeltilmesi gerekli işlemleri belirleyen, teftiş edilenlerin cevaplarıyla müfettişlerin bu cevaplara ilişkin görüşlerini ve birimlerin genel durumlarıyla ilgili hususları içeren rapordur.

Personel Denetleme Raporu

Madde 35 - Personel denetleme raporu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 110 uncu maddesinde öngörülen ve denetlenen

birimlerin amir ve memurlarının sicil dosyalarına konulmak üzere düzenlenen rapordur.

Fezleke

Madde 36- Fezleke, Memurin Muhakemeti Hakkında Kanunu Muvakkat hükümlerine göre yapılan soruşturma sonucunda düzenlenen rapordur.

Soruşturma Raporu

Madde 37- Soruşturma raporu, fezleke düzenlenmesini gerektirmeyen soruşturma sonucunda düzenlenen rapordur.

İnceleme Raporu

Madde 38- Fezleke ve soruşturma raporuna konu olmayan hususlarda düzenlenen rapordur.

ALTINCI BÖLÜM **Çeşitli Hükümler**

Kimlik Belgesi ve Mühür

Madde 39- Müfettişlere, mühür beratıyla birlikte birer mühür ve Başkan tarafından imzalanmış fotoğraflı birer kimlik belgesi verilir. Kimlik belgesinde müfettişlerin görev ve yetkilerini belirten bir özet yer alır.

Aylık, Yolluk ve Diğer Hakların Alınması

Madde 40- Müfettiş ve müfettiş yardımcıları aylık ve diğer haklarını kredi cüzdanı ve çek kullanmak suretiyle mal sandıklarından alırlar. Çekilen paranın, hak edilen miktarı aşmaması esastır.

Çalışma ve Hakediş Cetvelleri

Madde 41- Müfettiş ve müfettiş yardımcıları, aylık çalışmalarını ve yer değiştirmelerini gösterir çalışma ve hakediş cetvellerini, Kurul Başkanlığına verirler.

Şifre Anahtarı

Madde 42 - Çok gizli ve acele işler için müfettişlerin birbirleriyle ve Kurul Başkanlığıyla haberleşmelerinde şifre anahtarı kullanılabilir. Şifre anahtarı, müfettişlere imza karşılığında verilir.

Yönetmelik

Madde 43 - Bu Tüzüğün uygulanmasına ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Yürürlükten Kaldırılan Tüzük

Madde 44- 21 Mayıs 1971 tarihli ve 13842 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olan Diyanet İşleri Başkanlığı Teftiş Kurulu Tüzüğü yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde- Bu Tüzüğün yürürlüğe girdiği tarihte, kurulda görev yapmakta olan Kurul Başkanı, başmüfettiş, müfettiş ve müfettiş yardımcılarının kazanılmış hakları saklıdır.

Geçici Madde- (20/7/2001 tarih ve 24468 sayılı Resmi Gazete) Bu Tüzüğün yayımı tarihinden önce 13 üncü maddenin ikinci fıkrasına göre başmüfettişliğe atananların hakları saklıdır.

Yürürlük

Madde 45- 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 9 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmış ve Danıştay'ca incelenmiş olan bu Tüzük hükümleri Resmi Gazete'de yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 46- Bu Tüzük hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.